

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

RADIONICA “Različiti pristupi izradi zakonodavstva u zemljama članicama EU”

Hotel Regent Esplanade, Zagreb
9. svibnja 2011.

Unaprijeđenje izrade zakonodavstva - dugoročni izazov

mag. Edward Donelan, odvjetnik (Kings Inns, Dublin, Middle Temple, London, viši savjetnik
za regulatornu reformu, regulatorno upravljanje (SIGMA OECD/EU)

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Kontekst

- 20 godina regulatorne reforme te pomak od vlade prema tržištu naglo obustavljeni
- Lisabonska strategija, koja je uključivala točku političkog programa o boljem reguliranju (pametna regulativa) - poluzadovoljavajući napredak
- Usmjerenost prema utvrđivanju administrativnih troškova i opterećenja oduzelo je resurse za poboljšanje kvalitete zakona
- Hrvatski pristup Europskoj uniji zahtijevat će pomak od statusa kandidatkinje do postajanja punopravnom članicom

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

7 pitanja

- Što su učinkoviti zakoni?
- Koja su načela izrade učinkovitih zakona?
- Koji su općeniti pristupi izradi nacrtu zakona širom svijeta?
- Koji su pokazatelji kvalitete: proizvod i proces?
- Što predstavlja dobre kapacitete za izradu nacrtu zakona?
- Kako ih stvoriti?
- Kakva je metodologija radionica?

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Što su učinkoviti zakoni?

- Učinkoviti zakoni:
  - Postižu svoj zakonodavni mandat
  - Djeluju na nužnim razinama odgovornosti, transparentnosti, proporcionalnosti i pravednosti
  - Djeluju na pravim razinama stručnosti u cilju njihove provedbe (npr. stručni regulatori)

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Koja su načela boljeg reguliranja

- Nužnost
- Proporcionalnost
- Supsidijarnost
- Transparentnost
- Odgovornost
- Dostupnost
- Jednostavnost

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Dva opća pristupa izradi zakonodavstva

- **Rimsko pravo**
  - Isti dužnosnici često formuliraju politiku kao nacrt zakona
  - Različit pristup preispitivanju kvalitete
  - Različiti pojmovi, različite tradicije - mit ili stvarnost
- **Opće englesko pravo**
  - Specijalizirani pravници
  - Jasno razgraničenje između formuliranja politike i izrade nacrta zakona

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Zajednička obilježja

- Formuliranje politike i izrada nacrtu zakona”pojmovno razdvojeni”
- Korištenje sredstava koja osnažuju politiku
  - Procjena utjecaja
  - Savjetovanje
  - Pojednostavljenje
- Jasnoća
- Suvislost
- Dosljednost
- Pridržavanje ustavnog zakona, općih pravnih načela te međunarodnog prava (posebno normi EU-a)

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Razlikovni čimbenici

- Politika i izrada nacrtu zakona su “posve” različiti
- Specijalizirani pravnici (nemaju nacionalno ili međunarodno priznate kvalifikacije, monopol)
- Tijela za ocjenjivanje u zemljama u kojima se primjenjuje rimsko pravo
  - Zakonodavno vijeće (Češka i Slovačka)
  - Javni pravobranitelj (Estonija)
  - Suci (Švedska)
  - Conseil D'état (Francuska, Italija, Belgija)
- Opće englesko pravo – konzultacije umjesto formalnog ocjenjivanja

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Pokazatelji kvalitete - (proizvod)

- Jasnoća
- Suvislost
- Dosljednost
- Primjenjivost
- Provedivost
- Ispunjenje političkih programa

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Pokazatelji kvalitete (proces)

- Dosljednost u stilu i pristupu kod ministarstava i agencija
- Dobar program obuke za početnike
- Kontinuirano obrazovanje
- Dobro upravljanje znanjem
- IT
- Priručnici o postupku, vodiči za stil (redovite recenzije)

© OECD

SIGMA

 Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Što predstavlja dobre kapacitete za izradu zakonodavstva

Dostatno obučeni djelatnici kako bi ispunili sve opravdane potrebe Vlade u pogledu izrade zakonodavstva

Što podrazumijevam pod?

- Dostatno
- obučeni
- djelatnici
- u svrhu ispunjenja
- svih opravdanih potreba Vlade za izradom nacrtu zakona

© OECD

SIGMA

 Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Izazov - kako stvoriti kapacitete

Prvi korak – priprema izvještaja o stanju:

Što?

Izvještaj o stanju je potreban kako bi se utvrdila vizija za budućnost, ocijenilo trenutno stanje te preispitalo opcije djelovanja

Tko?

- Kolegijalno ocjenjivanje od strane međunarodnog tijela
- Ocjena od strane konzultanata
- Samoocjenjivanje

Kako?

- Proučiti proces
- Usporediti s drugim procesima
- Utvrditi poboljšanja poput potrebe za obukom
- Poduzeti akcije u cilju poboljšanja

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Objašnjenje metodologije radionica

Na današnjoj ćemo radionici razmotriti:

- Globalno stajalište o izradi nacrtu zakona
- Hrvatsko stajalište o izradi nacrtu zakona
- Izrada nacrtu zakona sa stajališta rimskog prava
- Stajalište Europske komisije
- Izrada nacrtu zakona sa stajališta općeg engleskog prava
- Rasprava o tome što će funkcionirati u Hrvatskoj te kako organizirati sljedeće dvije radionice koje bi Hrvatskoj pružile maksimalnu korist

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

Zaključci

- Interaktivna radionica omogućuje sudionicima da otvoreno rasprave o slabostima i prednostima vlastitog i ostalih sustava
- Prezentacije nude pregled drugih sustava
- Moja prezentacija je ponudila:
  - uvid u glavne pristupe izradi nacrtu zakona
  - neke pokazatelje za ocjenjivanje kapaciteta za izradu nacrtu zakona (proces i proizvod)
  - neke ideje o stvaranju kapaciteta
  - neke ideje o tome kako se može suočiti s izazovom stvaranja kapaciteta

© OECD

SIGMA

Initiative conjointe de l'OCDE et de l'Union européenne,
financée principalement par l'UE

**IZVJEŠĆIVANJE OD STRANE KOMISIJE PREMA EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU TE ODBORU REGIJA: Pametno
reguliranje u Europskoj Uniji/ Smart Regulation in the European Union/ COM(2010)543 (8
October 2010)**

Web-stranica Europske komisije za bolje reguliranje /European Commission Better Regulation/
http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/index.en.htm

Regulatory Management Capacities SIGMA Paper No 42 www.sigmaweb.org

Regulatory Quality in Europe, Radaelli and De Francesco, Manchester 2007,

Cases and Materials on Legislation Statutes and the Creation of Public Policy William N Eskridge
American Case Book Series West Publishers 1988

The Irish Statute Book A guide to Irish Legislation, Brian Hunt First Law Dublin 2007

Legislation, David Miers and Alan Page Sweet and Maxwell 1982

Legislative Drafting, [G.C. Thornton](#), [Butterworths](#)

Legislative Drafter's Deskbook: A Practical Guide, [Tobias A. Dorsey](#)

Legal, Legislative, And Rule Drafting in Plain English, [Robert J. Martineau](#), [Michael B. Salerno](#)